

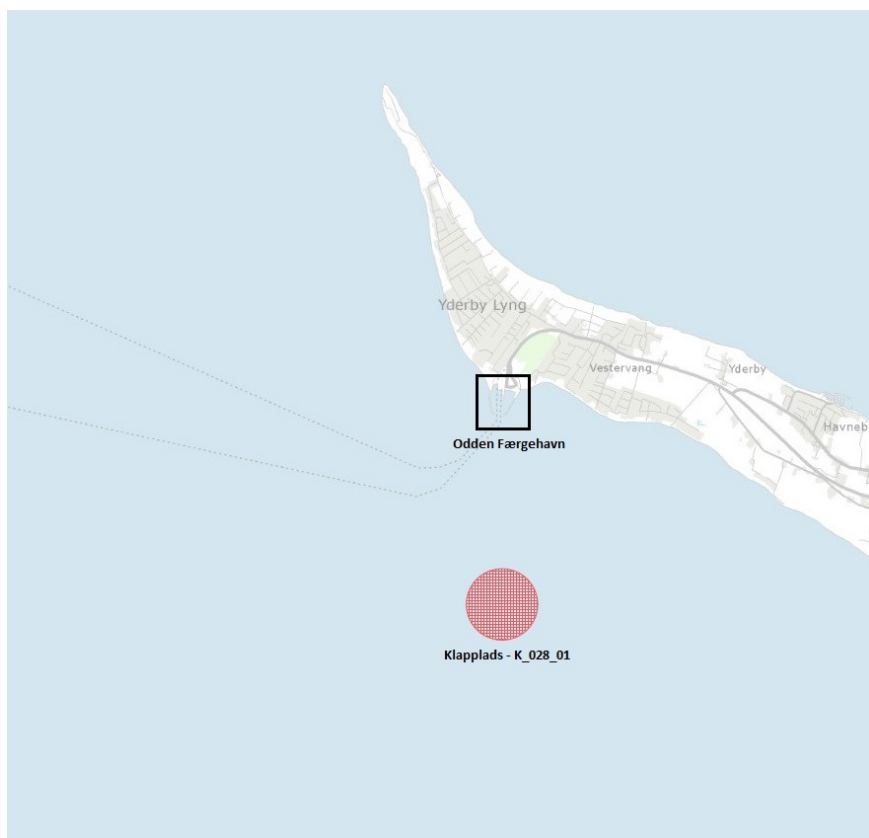
A/S Storebælt,
Storebæltsvej 70
4220 Korsør

CVR nr. 10634970

Erhverv
Ref. MIEKJ
j.nr: MST-802-00085/
2019-4655
Den 11. november 2019

Odden Færgehavn, Klaptilladelse

Miljøstyrelsen giver hermed A/S Storebælt tilladelse¹ til klapning af 2.000 m³ oprensningsmateriale fra et område i Odden Færgehavns havnebassin på klapplads K_028_01, som ligger i vandområde 28, Sejerøbugt.

Oversigt over optagnings- og klapområde

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 11. november 2019
Klagefristen udløber den 09. december 2019.
Tilladelsen udløber den 10. december 2024.

¹ Tilladelsen er givet med hjemmel i havmiljølovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 1033 af 4. september 2017.

Indholdsfortegnelse

Odden Færgehavn, Klaptilladelse.....	1
1. Vilkår for klaptilladelsen	3
1.1 <i>Vilkår for optagning og brugen af klappladsen</i>	3
1.2 <i>Vilkår for tilsyn og kontrol</i>	3
2. Oplysninger i sagen.....	4
2.1 <i>Sagens baggrund</i>	4
2.2 <i>Udtalelser fra høringsparter</i>	4
3. Miljøstyrelsens vurdering	4
3.1 <i>Konklusion</i>	9
4. Offentliggørelse og Klagevejledning	9
5. Andre oplysninger	10
6. Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	10
BILAG 1 Oprensningsområdets placering.....	12
BILAG 2 Klappladsens beliggenhed	13
BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale.....	14

1. Villkår for klaptilladelsen

1.1 Villkår for optagning og brugen af klappladsen

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet den 10. december 2019 til den 10. december 2024.
- B. Der må højst klappes en samlet mængde på 2.000 m³ fastmål, svarende til 1.180 tons tørstof i tilladelsens samlede løbetid. Klapmaterialet må kun stamme fra den del af havnebassinet, der er indrammet med gul på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Klapningen skal foregå på klapplads K_028_01, som ligger i vandområde 28, Sejerøbugt. Der må kun klappes på den del af klappladsen der er markeret med fed rød. Klappladsens placering fremgår af bilag 2.
- D. Der må som følge af klapningen ikke ske dybdeforringelser i klapområdet til under 12 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90.
- E. Klapmaterialet skal spredes jævnt på den i pkt. C beskrevne klapplads og må ikke indeholde større faste genstande.

1.2 Villkår for tilsyn og kontrol

- F. Indberetninger om klapning, jf. § 12 og 13, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klapning af optaget havbundsmateriale², skal ske elektronisk efter nærmere anvisninger fra Miljøstyrelsen. Anvisning findes på www.mst.dk. Indberetningen om opstart af klapning skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 8 dage før klapstart, og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes klapningen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning.
- G. Under klapningen skal der føres logbog over positionen for klapningen af de enkelte laster. Kopi af logbog skal opbevares hos tilladelseshaver i mindst et år efter udløb af klaptilladelsens gyldighedsperiode, så den kan fremsendes til Miljøstyrelsen på anmodning herom.
- H. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensningsskibet og klapfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet, er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.
- I. De fartøjer, der udfører opgravningen og klapningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningssystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til

² Bekendtgørelse nr. 950 af 27. juni 2016

enhver tid være tændt, så længe opgravningen og klappningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret skal opgravningen/klappningen standses og Miljøstyrelsen underrettes.

2. Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

A/S Storebælt har søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at oprense og klappe i alt 2.000 m³ sediment. Materialet stammer fra oprensning af et mindre område i Odden Færgehavns havnebassin. Det ønskes klappet på klapplads K_028_01 i Sejerøbugt.

Natura 2000-områder og bilag IV arter.

Optagningsområdet ligger cirka 2 km fra Natura 2000-område nr. 154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Den sydøstlige halvdel af klappladsen ligger i Natura 2000-område nr. 154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsens regional kontrol Øst i Ringsted skriver af e-post d. 07-10-2019, at de ingen kommentarer har til sagen.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen skriver af e-post d. 10-09-2019 ”Der må som følge af klappningen ikke ske dybdeforringelser i klapområdet til under 12 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90”.

Slots- og Kulturstyrelsen

Slot- og Kulturstyrelsen skriver af e-post d. 19 september 2019, at de ingen bemærkninger har til det ansøgte.

Skulle der under arbejdet påtræffes spor af fortidsminder eller vrage skal dette straks anmeldes til Strandingsmuseet i henhold til museumslovens §29 h, ifølge hvilken fund af spor af fortidsminder eller vrage gjort under anlægsarbejde straks skal anmeldes til Slots- og Kulturstyrelsen og arbejdet standses.

3. Miljøstyrelsens vurdering

Alternativer til klappning

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, jf. tabel 1, vurderes det ikke at være egnet til bypass eller nyttiggørelse til havs.

A/S Storebælt udtaler, at de og færgeoperatørende ikke kender til projekter, hvor materialet kan nyttiggøres på land. A/S Storebælt udtaler desuden, at der kun oprenses ved behov, og det vil derved blive svært at afstemme dette med eventuelle nyttiggørelsesprojekter.

Vurdering af sedimentet

Der vil kun blive klappet små mængder oprensningsmateriale ad gangen, og der vil dermed være tale om en klapmanøvre af en varighed på ca. 1 dags varighed pr år. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at en så kortvarig forstyrrelse vil medføre gener forårsaget af de sedimentfaner, der vil opstå i vandfasen på grund af spild i forbindelse med optagning og klapping.

I forbindelse med ansøgning om klapping blev der i september 2019 foretaget analyser af materiale fra havnebassinet. I tabel 1 er vist resultatet af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen³. For de stoffer, hvor nedre aktionsniveau er overskredet, er der desuden vist den i forvejen forekommende koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA programmet⁴. En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier samt hvordan de miljøfarlige stoffer i sedimentet vurderes, fremgår af bilag 3.

Tabel 1. Analyseresultater for oprensningssedimentet ved Odden Færgehavn

Stof	Område der klappes fra.	Eksisterende baggrunds-koncentration ved tilsvarende glødetab*	Nedre Aktions-niveau mg/kg TS	Øvre Aktions-niveau mg/kg TS
Tørstofindhold i % af prøve	44,70			
Glødetab (GT) i % af tørstof	10,20	10,20		
Arsen (mg/kgTS)	2,10		20	60
Bly (mg/kgTS)	4,00		40	200
Cadmium (mg/kgTS)	0,36		0,4	2,5
Krom (mg/kgTS)	9,00		50	270
Kobber (mg/kgTS)	8,30		20	90
Kviksølv (mg/kgTS)	0,01		0,25	1
Nikkel (mg/kgTS)	11,00		30	60
Tributyltin (TBT) mg/kgTS	0,015	0,002-0,045	0,007	0,200
Zink (mg/kgTS)	33,00		130	500

TS = tørstof. GT = glødetab.

* Vandområdets baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægtet i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet.

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klapvejledningens nedre aktionsniveau ses en overskridelse af de med gult markerede stoffer.

En sammenligning med koncentrationerne i havbundsmaterialer fra den omgivende havbund med et tilsvarende glødetab tyder på, at sedimentet har fået

³ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapping.

⁴ NOVANA står for "Det nationale overvågningsprogram for vandområder".

tilført forhøjede koncentrationer af disse stoffer fra aktiviteter, der er foregået inde i havnen. Ved klapping i vandområde 28 - Sejerøbugt - vil der imidlertid ske en hurtig opblanding af materialet med det sediment, der findes på stedet i forvejen, samt med det sediment, der transporteres langs bunden i vandfasen, som følge af den naturlige sedimentvandring. TBT's overskridelse af nedre aktionsniveau vurderes ikke at have miljømæssige væsentlige konsekvenser for vandområde 28 set i lyset af den relativt lille klappmængde.

Vurdering af klappingen i forhold til vandområdeplaner 2015-2021.

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand.

Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: god eller ikke god.

Optagningsstedet og klapplassen ligger i vandområde 28, Sejerøbugt. Området skal opfylde miljømålet "God Økologisk tilstand" og miljømålet "God kemisk tilstand".

Af tabel 2a og 2b fremgår det hvordan tilstanden i området omkring henholdsvis optagningsstedet og klapplassen er fastlagt i vandområdeplanen 2015-2021.

Tabel 2a, Den økologiske tilstand i vandområde 28, Sejerøbugt.

Ident for vandområde:	28
Navn på kystvand:	Sejerøbugt
Hovedvandområde:	2.1 Kalundborg
Vandområdedistrikt:	Sjælland
Areal i hektar:	81509
1- eller 12-sømilsområde:	1-sømile område
Typologi:	Åbentvandstype (OW2), vandområde der er i læ for vind og bølgepåvirkning (beskyttet), lavvandet, varierende høj saltholdighed, lille tidevandsforskel.
Kunstigt/stærkt modificeret vandområde:	Ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt.
Økologisk tilstandsklasse, samlet:	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, klorofyl	God økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, ålegræs	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstandsklasse, bundfauna	God økologisk tilstand
Støtteparametre	-
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer:	Ukendt tilstand
Økologisk tilstand, miljøfarlige forurenende stoffer, årsag:	Ikke relevant

Tabel 2b, Den kemiske tilstand i vandområde 28, Sejerøbugt.

Ident for vandområde:	28
Navn på kystvand:	Sejerøbugt
Hovedvandopland:	2.1 Kalundborg
Vandområdedistrikt:	Sjælland
Areal i hektar:	81509
1- eller 12-sømilsområde:	1-sømile område
Typologi:	Åbentvandstype (OW2), vandområde der er i læ for vind og bølgepåvirkning (beskyttet), lavvandet, varierende høj saltholdighed, lille tidevandsforskel.
Kunstigt/stærkt modificeret vandområde:	Ikke udpeget som stærkt modificeret eller kunstigt.
Kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Kemisk tilstand, årsag:	ikke relevant
Kemisk tilstand, sediment:	Ukendt tilstand
Kemisk tilstand, sediment, årsag:	ikke relevant
Kemisk tilstand, muslinger:	God
Kemisk tilstand, muslinger, årsag:	ikke relevant
Kemisk tilstand, fisk:	Ukendt tilstand
Kemisk tilstand, fisk, årsag:	ikke relevant

1. Økologisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende parametre: Dybdeudbredelsen af ålegræs, klorofylkoncentrationen, som udtryk for fytoplanktonbiomasse, og bundfauna, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet.

Ålegræs

Ålegræs kan teoretisk set påvirkes af sedimentfaner på to måder: Dels ved direkte tildækning af bladene, hvis sedimentet aflejres på planterne, dels ved at vandet bliver uklart i sedimentfanerne, så lyset ikke når ned til planterne.

Parameteren ålegræs påvirkes ikke af betydning ved optagning, da oprensningen finder sted inden for havnens dækkende værker. Miljømålet for udbredelsen af ålegræs i vandområde 28 er 9 meter. Klappladsen ligger på dybder større end dette, og det forventes derfor ikke, at klapningen vil have en væsentlig betydning for opfyldelse af miljømålet for ålegræs.

Klorofyl

Ved frigivelse af næringssalte fra klapmaterialer og ved nedbrydning af organisk materiale herfra, kan der ske en hurtig opblomstring af planktonalger og dermed af vandets klorofylindhold i perioder hvor planktonnets vækst ellers er begrænset af mangel på næringsstoffer i vandet. Derfor skal det overvejes, om klapning af store mængder bør undgås i planternes vækstsæson.

Der forventes ikke en mærkbar påvirkning af klorofylindholdet eller af vandets iltindhold som følge af klapningerne i vandområde 28, da der er tale om så små klapmængder, og dermed en meget kortvarig påvirkning, der anses for ubetydelig i forhold til de vandmængder, som klapmaterialet blandes op med. Indholdet af organisk materiale giver derfor ikke grund til at stille vilkår til optagnings- eller klapmetode, eller til begrænsning af klaptidspunkt i løbet af året.

Bundfauna

De bunddyr, der befinder sig på optagningsstedet bliver fjernet i forbindelse med optagningen. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet. Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til området. Bundfaunaen på klapplassen vil påvirkes af sedimentoverlejring, men da påvirkningen vil være lokal og af kort varighed vurderes påvirkningsgraden at være mindre på selve klapplassen. Klapningen vil ikke forringe bundfaunaen i vandområdet i en sådan grad, at det er til hinder for opfyldelse af det fastlagte miljømål. Klapningen vurderes derfor ikke at forringe tilstanden for bunddyr i vandområder.

Samlet vurdering i forhold til økologisk tilstand

Det vurderes, at optagningen og klapning ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske tilstand eller ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk tilstand.

2. Kemisk tilstand

Den kemiske tilstand er i vandområdeplaner 2015-2021 angivet som god i såvel optagningsområdet som omkring klapplassen.

Ved vandområdeplanernes vedtagelse, var der ikke fastsat miljøkvalitetskrav for miljøfarlige stoffer i sedimentet. Efterhånden som der fastsættes sedimentkvalitetskriterier/-krav, for de stoffer, der vurderes som relevante i forhold til klappmateriale, skal det løbende vurderes, om disse kriterier er overholdt for det vandområde, hvori der søges om tilladelse til at udlede det konkrete stof.

Siden offentliggørelse/vedtagelse af de seneste vandområdeplaner er der indført miljøkvalitetskrav for sediment for tungmetallerne bly og cadmium⁵. For at opnå god kemisk tilstand må baggrundsværdien ikke overskride 163 mg/kg TS for bly. For cadmium må baggrundsniveauet ikke overstige 3,8 mg/kg TS mere end det naturlige baggrundsniveau.

Klappmaterialets indhold af bly og cadmium overskrider ikke miljøkvalitetskravene for god tilstand.

Samlet vurdering i forhold til kemisk tilstand

Det vurderes, at en eventuel påvirkning omkring optagningsstedet og klapplassen vil udgøre en ubetydelig påvirkning af vandområderne, hvorved aktiviteten ikke vil medføre en forringelse af overfladevandområdernes tilstand og ikke vil være til hinder for opfyldelsen af målet om god tilstand.

Kumulerede effekter:

Klapplass K_028_01 benyttes på nuværende tidspunkt kun af denne tilladelse.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1625 december 2017 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand.

Vurdering i forhold til Natura 2000-området

Optagningsområdet ligger cirka 2 km fra Natura 2000-område nr. 154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke. Halvdelen af klappladsen ligger i Natura 2000-område nr. 154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke.

Det marine udpegningsgrundlag for Natura 2000 området er sandbanke, vadeblade, lagune bugt og rev.

Der er i tilladelsen stillet vilkår om, at der kun må klappes i den del af klappladsen, der ligger udenfor Natura 2000-området. Den største del af klapmaterialet vil dermed lande på klappladsen. Der vil muligvis være en mindre sedimentspredning fra klappingen, som ville kunne nå Natura 2000 området. Da der kun klappes små mængder, vil der være tale om en klapmanøvre af en varighed på ca. 1 dags varighed pr år. Derfor forventes den tilladte klapping ikke at udgøre en trussel i forhold til Natura 2000-området.

3.1 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at klappe materiale fra det indtegnede område i Odden færgehavn på den ansøgte klapplads og på de angivne vilkår vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

4. Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- Forbrugerrådet
- Danmarks Fiskeriforening
- Danske Råstoffer
- Danmarks Rederiforening
- Bilfærgernes Rederiforening
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danske Havne
- Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID)
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og som har ønsket underretning om afgørelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål

- Landsdækkende foreninger og organisationer der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus, via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

5. Andre oplysninger

Hvis arbejdet ønskes varslet i Efterretninger for Søfarende, skal Søfartsstyrelsen underrettes herom mindst 3 uger forinden. Søfartsstyrelsen skal underrettes skriftligt eller via E-mail: sfs@dma.dk. Samtidig underrettes om arbejdsmetode, anvendt materiel, herunder om der udlægges varp og om det forventede påbegyndelsestidspunkt samt om arbejdets forventede varighed. Hvis arbejdet stoppes i mere end 2 måneder, skal Søfartsstyrelsen underrettes på ny.

Klapning uden tilladelse og tilsidesættelse af vilkår for denne tilladelse, herunder pligten til indberetning, kan straffes i henhold til § 59 i lov om beskyttelse af havmiljøet.

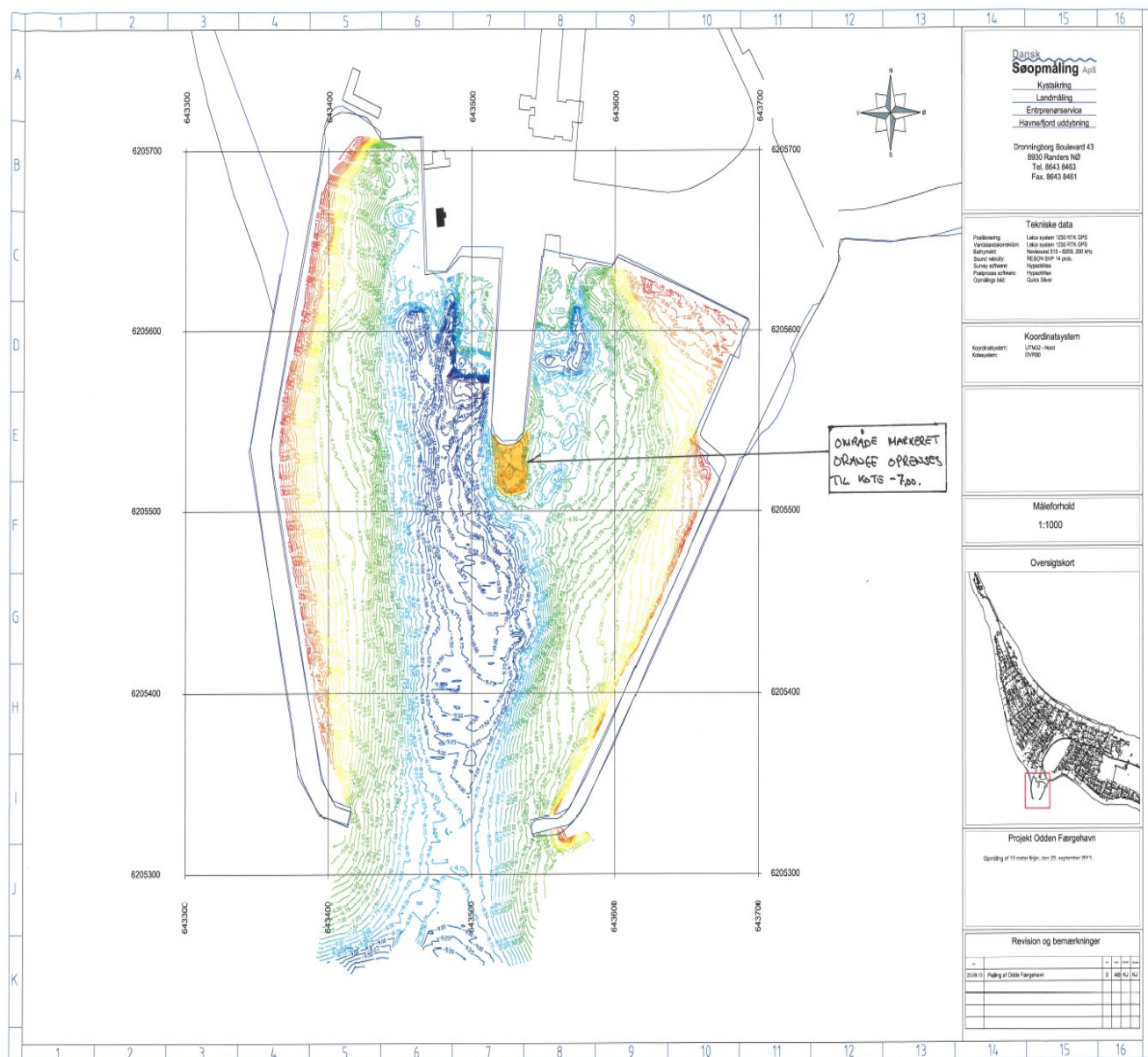
Miljøstyrelsens tilladelse til klapning fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser på den konkrete lokalitet er indhentet.

6. Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Odsherred Kommune **kommune@odsherred.dk**
 Søfartsstyrelsen **sifa@dma.dk**
 Fiskeristyrelsen **mail@fiskeristyrelsen.dk**
 Slots- og Kulturstyrelsen **marinark@vikingeskibsmuseet.dk**
 Styrelsen for patientsikkerhed **stps@stps.dk**
 Forbrugerrådet **fbr@fbr.dk**
 Danmarks Fiskeriforening **mail@dkfisk.dk**
 Danske Råstoffer **lmv@danskbyggeri.dk**
 Danmarks Rederiforening **info@shipowners.dk**

Bilfærgernes Rederiforening **info@shipowners.dk**
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd **ae@ae.dk**
Danske Havne **danskehavne@danskehavne.dk**
Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) **Info@flidhavne.dk**
Danmarks Naturfredningsforening **dn@dn.dk**
Danmarks Sportsfiskerforbund **post@sportsfiskerforbundet.dk**
Greenpeace **hoering.dk@greenpeace.org**
Dansk Ornitologisk Forening **natur@dof.dk**
Friluftsrådet **fr@friluftsradet.dk**
Dansk sejlunion **ds@sailing.dk**

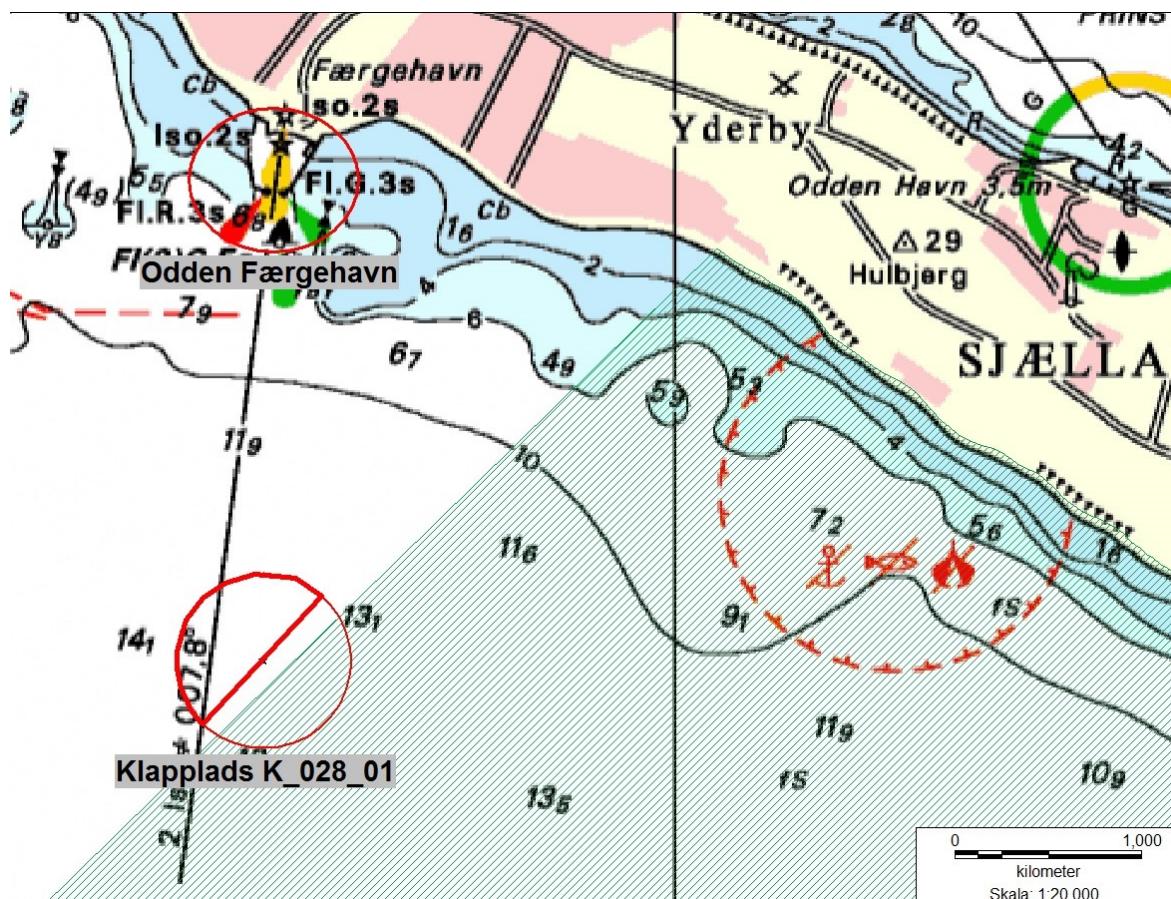
BILAG 1 Oprensningsområdets placering

Kort over Odden Færgehavn. Det tilladte oprensningsområde er indrammet med gult.

BILAG 2 Klappladsens beliggenhed

Kort der viser klappladsens placering

Centerpositionen er følgende:

$55^\circ 56,97' \text{ N}, 11^\circ 17,91' \text{ Ø}$

(WGS-84) grader, minutter og decimalminutter.

Fra centerpositionen og ud til kanten af klappladsen er der 500 meter.

Der må kun klappes i den med fed rød markerede halvcirkel.

BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale

1. Prøvetagning

Ifølge klapvejledningen⁶ tages prøver af de øverste 25-50 cm af sedimentet på det sted, hvor der skal optages materiale. Grunden til, at der kun udtages prøver fra den øverste del af sedimentet, uanset at der eventuelt skal oprensnes op til en større dybde, er, at det mest forurenede materiale normalt vil aflejres med det finkornede og lette materiale, som aflejres øverst. Derfor vil en prøvetagning fra den øverste del af sedimentet være fyldestgørende i forhold til at vurdere indholdet af miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har praksis for, at der skal tages prøver af de øverste 30 cm. Hermed opnås en ensartet prøvetagningsmetode for alle havne, hvilket øger sammenligneligheden imellem miljøtilstanden fra forskellige områder.

Analyseprogrammet fastsættes konkret i overensstemmelse med klapvejledningen.

2. Vurdering af det målte indhold af miljøfarlige stoffer.

I klapvejledningen er der fastsat to aktionsniveauer for de mest almindeligt forekommende miljøfarlige stoffer i klapmateriale. Nedre aktionsniveau antages at være på niveau med gennemsnitlige baggrunds niveau for de pågældende stoffer i de danske kystvande. Hvis klapmaterialet indeholder koncentrationer af miljøfarlige stoffer under eller på niveau med nedre aktionsniveau, kan det som udgangspunkt tillades genplaceret på havet. Er det over øvre aktionsniveau, kan materialet som udgangspunkt ikke tillades genplaceret på havet.

Hvis der konstateres koncentrationer af et eller flere miljøfarlige stoffer imellem øvre og nedre aktionsniveau kan tilladelsen kun gives på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens (optagningens og klapningens) mulige miljøkonsekvenser.

Vurdering af sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau.

Ved en konkret vurdering af påvirkningerne fra sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau indgår følgende forhold:

- Graden af forurening, herunder særlig en sammenligning med det eksisterende baggrunds niveau i det vandområde, hvor klappladsen ligger
- Mængden af sediment, der ønskes klappet, og over hvor lang tid
- Nærhed til følsomme områder
- Spredningsforhold ved optagningsstedet og klappladsen

Generelt indgår det i vurderingen, om koncentrationerne ligger tæt på eller langt fra nedre aktionsniveau. Det er desuden relevant at sammenligne med baggrunds niveauet i det konkrete vandområde.

Ved sammenligning med baggrundsdata er der behov for at korrigere for indholdet af organisk materiale i sedimentet. Dette skyldes, at de miljøfarlige stoffer

⁶ By- og Landskabsstyrelsens vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale - klapning.

hovedsageligt binder sig til det organiske materiale, der er i havbunden. Derfor vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer alt andet lige være større i sedimenter, der indeholder store mængder organisk materiale. Da organisk materiale sædvanligvis er lettere end den mineralske del af sedimentet, vil det organiske materiale lettere blive transporteret rundt i vandet som følge af strøm mv. Dette medfører, at havne kan fungere som sedimentfælder, hvori det organiske sediment i vandet vil bundfældes på grund af strømlæ.

I de havne, hvor der ophobes organisk materiale, vil koncentration af organisk materiale derfor være større end i det farvand, der omgiver havnen. Som følge heraf vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer også være større, uden at dette nødvendigvis skyldes forureningskilder i havnen. For at få et retvisende billede af indholdet af miljøfarlige stoffer og vurdere, om dette er udtryk for, at havnesedimenterne er mere forurenede end sedimentet i det konkrete vandområde, er det derfor relevant at tage højde for indholdet af organisk materiale.

Det organiske materiale i sedimentet kan estimeres på følgende måde: En prøve af sedimentet vejes. Herefter tørres sedimentet så alt vandet i fordamper fra prøven. Prøvens tørstofindhold angives i procent af prøvens totale vægt. Derefter opvarmes den tørrede prøve ved så høje temperaturer, at alt det organiske materiale fra prøven brændes af. Det kaldes at man "udgløder" prøven. Ved at veje prøven igen og trække de to vægte fra hinanden, får man et mål for prøvens glødetab, der angiver prøves andel af organisk materiale. Det angives i procent af den tørre prøves vægt. Dvs. glødetab (GT) i % af tørstof, angiver hvor stor en procentdel organisk materiale der er i sedimentet.

Man kan således sammenligne de målte koncentrationer af miljøfarlige stoffer fra havnen med de koncentrationer, der findes i prøver fra det konkrete vandområde, der har et tilsvarende indhold af organisk materiale. På den måde kan det vurderes, om sedimentets indhold af miljøfarlige stoffer er en forurening, der stammer fra havnen, eller om der blot er tale om en ophobning af organisk materiale fra omgivelserne, som ikke vil give en nettotilførsel til vandområdet.

Hvis der efter korrektion i forhold til indhold af organisk materiale er en forhøjet koncentration af miljøfarlige stoffer i det sediment, der ønskes klappet, foretages en konkret vurdering af optagningens og klappningens forventede påvirkning af klapppladsen og vandområdet. Dette sker på baggrund af mængden af sediment, der ønskes klappet, hvor store mængder, der ønskes klappet på en gang og over hvor lang tid, spredningsforhold på klapppladsen, nærhed til følsomme områder m.v.

Hvis der ikke er en overkoncentration af miljøfarlige stoffer i forhold til baggrundsniveauet, sker der reelt ikke en tilførsel af miljøfarlige stoffer til havet, og klappningen vil som altovervejende hovedregel kunne tillades. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor mængderne er så store, eller området er så følsomt, at der må foretages en yderligere konkret vurdering i forhold til en eventuel akut skadevirkning.